

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ BIHOR
Oradea, Str. Libertății nr. 34, cod 410042
Telefon: 0259434565, Fax: 0259418654
e-mail: secretariat@dspbihor.gov.ro
Pagină web: <https://www.dspbihor.gov.ro>

3.07.2025

Comunicat de presă

Informații pentru prevenirea rabiei la om

Rabia, cunoscută popular sub numele de „turbare” sau „nebunie”, este o boală infecțioasă acută determinată de virusul rabic, care afectează sistemul nervos central (creierul și măduva spinării) atât la mamifere, cât și la oameni. La nivel mondial, rabia cauzează zeci de mii de decese anual. Odată ce apar simptomele vizibile ale bolii, rabia este aproape întotdeauna fatală. **Nu există tratament specific, etiologic, care să împiedice evoluția spre deces a rabiei.**

Transmitere

Virusul rabic este secretat în saliva animalelor bolnave și se transmite în mod obișnuit la oameni și animale prin **mușcătură**. Mai puțin obișnuit, rabia poate fi transmisă atunci când saliva unui animal turbat vine în contact cu răni deschise ale pielii sau cu ochii, nasul sau gura unei persoane sau ale altui animal. Transmiterea se poate face și prin zgârietură, contaminarea cu salivă a leziunilor cutaneo-mucoase recente (lingere pe plăgi) sau, foarte rar, aerogen (prin aerosoli, în peșteri cu lilieci) și de la om la om (prin transplant de organe).

Este important de știut că animalele elimină virusul prin salivă cu 10-14 zile înainte de debutul clinic al bolii, astfel că un animal infectat poate transmite virusul fiind în aparență perfect sănătos.

Receptivitatea la boală este generală în populație, indiferent de vârstă, dar frecvența este mai mare la adulți în relație cu animalele sălbatice (prin profilul ocupațional) și în rândul bărbaților (comportament și profesie/ocupație cu expunere crescută)

Animale implicate în transmitere

Animale sălbatice: vulpi, lupi, urși, dihori, coioți, bursuci, sconeși, ratoni, șacali, șobolani, vidre, cerbi, lilieci hematofagi.

Animale domestice: mai frecvent câini, pisici; mai rar vaci, capre, cai.

În România, **principalul rezervor natural de virus rabic este vulpea roșcată (*Vulpes vulpes*)**. Vulpea, pisica și câinele sunt principalele specii de animale implicate în transmiterea rabiei în ultimii ani. Aproximativ **99% dintre cazurile de rabie la oameni apar la persoane care au fost mușcate de câine.**

Simptome

La oameni perioada de incubație variază de la 5 zile la peste 1 an (tipic 20-90 zile). Primele simptome sunt durerea și amorțeala la locul mușcăturii, urmate de simptome vagi

ca febră, tuse, senzație de gât uscat, durere/arsură/mâncărime/furnicături la locul mușcăturii, durere abdominală, astenie, nervozitate, insomnie, anxietate sau neliniște. Simptomatologia ulterioară include comportament bizar (halucinații, delir), hiperactivitate extremă (agitație, agresivitate, țipete), salivă abundentă, frică de apă (hidrofobie) sau de aer (aerofobie), spasme musculare, pareze și paralizii flasce (în rabia paralytică, 20% din cazuri, după mușcătura liliecilor-vampir), fluctuații mari de temperatură/puls/presiune sangvină, culminând cu comă, insuficiență cardiacă și respiratorie. Odată apărute simptomele, boala este incurabilă și duce inevitabil la deces.

La animale boala se manifestă prin absența fricii de oameni (mai ales la animale sălbatice, cum ar fi vulpea care intră ziua în localități), atitudine timidă la un animal de casă prietenos, neliniște, excitabilitate, agresivitate, depresie, schimbări bruște de comportament, salivare excesivă, dificultăți de înghițire, sensibilitate crescută la lumină, dificultăți de mers, convulsii, comportament neobișnuit (animale nocturne active ziua), paralizie (uneori unicul semn).

MĂSURI DE PREVENIRE A RABIEI

RECOMANDĂRI PENTRU POPULAȚIA GENERALĂ

-conștientizarea riscului și cunoașterea măsurilor de prevenire

- învățați copiii să nu atingă animale necunoscute, chiar dacă par prietenoase.
- observați animalele sălbatice de la distanță; nu vă apropiați de ele, chiar dacă par blânde.
- nu țineți animale sălbatice pe post de animale de companie**, este ilegal și reprezintă un risc de rabie.
- evitați încercările de a îmblânzi animale sălbatice și contactul cu acestea.
- raportați **imediat** autorităților locale sanitar-veterinare dacă observați animale sălbatice cu comportament neobișnuit (ex: vulpe în localitate ziua, animale nocturne active ziua).
- nu lăsați expuse în exterior gunoaie sau hrană pentru animale, deoarece atrag animale sălbatice sau fără stăpân; depozitați reziduurile în containere special amenajate.
- blocați căile de acces ale animalelor sălbatice în gospodărie/curte.
- anunțați **imediat** autoritățile sanitar-veterinare în cazul atacurilor animalelor sălbatice pentru a informa populația.

RECOMANDĂRI PENTRU DEȚINĂTORII DE ANIMALE (CÂINI, PISICI, DIHORI, BOVINE ETC.)

- este obligatorie vaccinarea împotriva virusului rabic a animalelor de companie** – pisicile și câinii – de către medicul veterinar.
- Dacă animalul de companie a avut un alt proprietar, noul proprietar trebuie să îi ceară acestuia fișa de vaccinare a animalului eliberată de către medicul veterinar. Când nu există acest document este necesar ca medicul veterinar să confirme vaccinarea.

-reduceți posibilitățile de expunere prin a nu lăsa animalele de casă să hoinărească liber; țineți câinii și pisicile în interior și supravegheați câinii când sunt afară. Castrarea sau sterilizarea animalelor de companie poate scădea tendința de a hoinări în afara gospodăriei.

Dacă animalul de casă a fost mușcat:

-consultați imediat medicul veterinar și informați autoritățile sanitare veterinare.

-chiar dacă sunt vaccinate la zi, animalele trebuie revaccinate imediat și ținute sub observație conform recomandărilor (cel puțin 45 de zile). Animalele cu vaccinarea expirată vor trebui evaluate de la caz la caz.

-animalele nevaccinate, expuse unui animal turbat, ar putea fi eutanasiate sau izolate strict 6 luni.

-alte animale (în afară de câini/pisici) mușcate de un animal turbat sau potențial turbat trebuie eutanasiate imediat.

Dacă animalul de companie a mușcat pe cineva:

- solicitați victimei să meargă imediat la medic.

-verificați cu medicul veterinar dacă animalul este vaccinat antirabic la zi.

-informați autoritățile sanitare și sanitar-veterinare locale; câinele sau pisica va fi reținută sub observație 10 zile (poate fi permisă observarea la domiciliu).

-informați imediat despre orice boală sau comportament neobișnuit al animalului și nu-l lăsați să hoinărească. După perioada de observație, vaccinați animalul dacă nu este la zi cu vaccinările.

RECOMANDĂRI PENTRU PROFESII/ACTIVITĂȚI CU CONTACT CU ANIMALE (PĂDURARI, VÂNĂTORI, MEDICI ȘI TEHNICIENI VETERINARI)

-Vaccinarea este indicată în cazul categoriilor profesionale la risc (veterinari, vânători, personal silvic, personal din laboratoare, hingheri etc.). **Vaccinarea constituie singurul mijloc de a preveni în mod eficient rabia.**

- Singura măsură eficientă de eliminare a rabiei în România este **vaccinarea animalelor din mediul silvatic (specia țintă fiind vulpea)**, folosind vaccinuri autorizate cu administrare orală.

-Evitați orice contact cu liliecii, deoarece mușcăturile lor pot duce la rabia paralică (20% din cazuri).

-Evitați orice contact cu cadavrele animalelor și mai ales cu țesutul cerebral al acestora, deoarece creierul este necesar pentru testele de rabie.

-Conștientizați riscul bolii și cunoașteți măsurile de prevenire.

RECOMANDĂRI PENTRU PROFILAXIA POST-EXPUNERE

- După o plagă cu potențial rabigen (ex: mușcătură de câine), este necesară o conduită profilactică rapidă și corectă:

-Spălați imediat profund și viguros mușcătura/zgârietura cu apă din abundență și săpun timp de cel puțin 15 minute. Dezinfectați plaga după

spălare. Tratatamentul local al plăgii aplicat imediat reduce cu 20% riscul de infecție.

-Adresați-vă imediat medicului și explicați cum ați fost mușcat sau zgâriat. Medicul este singurul în măsură să evalueze riscul de infecție și să stabilească conduita terapeutică necesară, inclusiv dacă este necesară și vaccinarea antitetanică (care se recomandă în primele 48 de ore după mușcătură).

- **Curățirea rănii și vaccinarea sunt cele mai eficiente metode de a stopa răspândirea infecției după o posibilă expunere.**
- Vaccinarea antirabică are scop preventiv și curativ post-expunere. Ajută sistemul imunitar să combată boala în stadiile timpurii și previne dezvoltarea infecției dacă este administrată înainte de apariția simptomelor severe.
- Dacă este posibil, închideți animalul care a mușcat într-un recipient mare, în siguranță, fără a-l atinge, și chemați autoritățile sanitar-veterinare locale pentru a-l ridica. Dacă animalul nu poate fi capturat, memorați cum arată și unde a plecat.
- Dacă animalul este sălbatic, încercați să-l capturați doar în siguranță. Dacă trebuie omorât pentru a preveni fuga, **nu-i distrugeți capul**, deoarece creierul este necesar pentru efectuarea testelor de rabie.

Vă adresăm rugămintea de a disemina informațiile și recomandările pentru populație, menționate mai sus, în vederea prevenirii apariției cazurilor de rabie la om, în județul Bihor.

**Director Executiv
Dr. Daniela Rahotă**